

Лук'янова О.М.

*к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Український державний університет залізничного транспорту*

Красюк Ю.В.

*магістр кафедри менеджменту і адміністрування
Український державний університет залізничного транспорту*

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Інноваційна діяльність на залізничному транспорті – це комплексний процес створення нових або удосконалення існуючих транспортних послуг (товарів) на основі розробки, впровадження прогресивних техніко-технологічних, організаційно-економічних та управлінських рішень, комерціалізації сучасних споживчих форм; охоплює етапи життєвого циклу товару (послуг) від зародження ідеї і до впровадження інновацій у виробництво.

Результат інноваційної діяльності залежить від фінансового забезпечення інновацій. Наявність грошових коштів, які спрямовуються на інновації, є необхідною умовою розвитку таких процесів. Саме тому, на нашу думку, зазначена проблематика є достатньо актуальною.

Інноваційна діяльність залізниць визначається економічною політикою галузі, складовою частиною якої є інноваційна, що передбачає: формування стратегії; розробку інноваційних проектів та програм; удосконалення структури управління; впровадження енергозберігаючих та екологічно безпечних технологій тощо; орієнтація на потреби споживачів кінцевої транспортної продукції [1].

Фундаментом забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку вітчизняного залізничного транспорту є ефективна і стратегічно орієнтована інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств галузі, ключовими напрямками якої мають стати такі:

- 1) впровадження перспективних видів діяльності з урахуванням тенденцій розвитку світової транспортно-логістичної системи;
- 2) комплексна модернізація матеріально-технічної бази, у тому числі направлена на зміну структури парку транспортних засобів - збільшення в парку частки сучасних високоефективних вантажних локомотивів, вантажних вагонів з підвищеною вантажопідйомністю і надійністю (у тому числі для спеціалізованих перевезень); збільшення частки швидкісного пасажирського рухомого складу; розширення парку пасажирських вагонів, приміських і міжобласних електропоїздів підвищеної комфортності;
- 3) розвиток залізничної інфраструктури;
- 4) впровадження інтелектуальних технологій;
- 5) розвиток перспективних видів стратегічного партнерства, у тому числі державно-приватного партнерства для залучення інвестицій;
- 6) впровадження ефективного маркетингу та гнучкого ціноутворення;
- 7) впровадження адаптивних технологій управління;
- 8) розвиток компетенцій персоналу;
- 9) впровадження ресурсозберігаючих технологій [2].

Основні інноваційні напрямки розвитку залізничного транспорту визначаються Концепцією та програмою реструктуризації на залізничному транспорті України, Концепцією реформування транспортного сектора України та іншими нормативними документами, які визначають перспективи розвитку галузі[1].

Інноваційні проекти мають бути зорієнтовані на проблеми формування та ефективного функціонування залізнично-транспортного комплексу, удосконалення тарифної політики, обґрунтування перспективних параметрів перевізного процесу та його технічних засобів, створення прогресивних технологій, вибір раціональної структури транспортної мережі, формування транспортних коридорів, розробку принципово нових систем управління. Найбільш вагомим напрямком в розробці проектів є впровадження

інформаційних технологій з метою створення єдиної системи комунікацій залізничного транспорту, яка буде інтегруватися в світову інформаційну мережу[3].

Система фінансування інновацій на залізничному транспорті має свою специфіку, яка визначається особливістю проектів, що характеризуються значною капіталоємністю, тривалістю очікування результатів, трудомісткістю відтворення основних фондів та ін. Інвестиційна діяльність залізниць повинна підтримуватися і з боку держави шляхом прямого фінансування інновацій з державного та місцевих бюджетів.

Фінансова забезпеченість інновацій на залізничному транспорті недостатня і гальмує інноваційний процес. Для його інтенсифікації необхідно застосувати ряд заходів, які зацікавляють інвесторів в фінансуванні інновацій, та надати ряд пільг підприємствам, які б стимулювали інноваційну діяльність, серед яких можна виділити: пряме пільгове кредитування, дотування інноваційних підприємств, які знаходяться в державній власності, надання режиму прискореної амортизації.

Фінансування проектів у необхідних обсягах покликано забезпечити сталий інноваційний розвиток залізничного транспорту, нарощення науково-технічного потенціалу галузі з метою підвищення конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг.

Список використаних джерел

1. Панченко Н.Г. Особливості здійснення та фінансування інноваційної діяльності на залізничному транспорті. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 59. С. 200-208.

2. Токмакова І.В., Хомотюк О.В., Новиков Р.О. Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. № 55. С. 73-79.

Зубенко В.О., Коник Л.Ю. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності на підприємствах залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. №49. С. 177-180.